

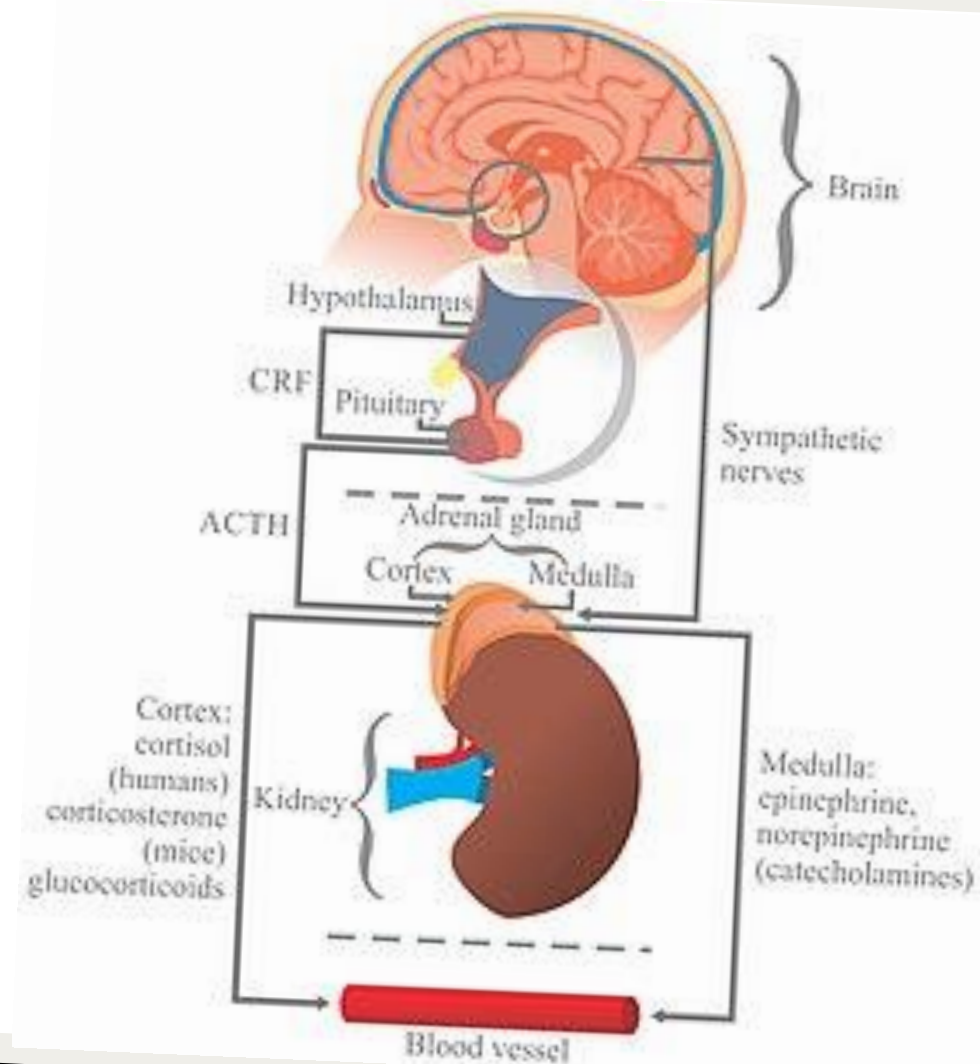
Стрес під час повітряної тривоги

Виконав: студент 4-ого курсу медико-психологічного факультету Побута Вадим Олександрович

Керівник: д.м.н., професор Хаустова Олена
Олександрівна

Стрес - це неспецифічна реакція організму у відповідь на несподівану та напружену ситуацію; це фізіологічна реакція, що мобілізує резерви організму і готує його до фізичної активності типу супротиву, боротьби, до втечі. **Стресова реакція** має різний прояв у різних людей: активна - зростає ефективність діяльності, пасивна - ефективність діяльності різко зменшується

Стрес має фізіологічні, психологічні, особистісні і медичні ознаки

Фізіологічні ознаки:

- хекання,
- частий пульс,
- почервоніння або збліднення шкіри особи,
- збільшення адреналіну в крові,
- потіння.

Психологічні ознаки:

- зміна динаміки психічних функцій,
- найчастіше уповільнення розумових операцій,
- розсіювання уваги,
- ослаблення функції пам'яті,
- зменшення сенсорної чутливості,
- гальмування процесу ухвалення рішення.

Особистісні ознаки:

- повне придушення волі,
- зниження самоконтролю,
- пасивність і стереотипність поведінки,
- нездатність до творчих рішень,
- підвищена сугестивність,
- страх,
- тривожність,
- невмотивоване занепокоєння.

Медичні ознаки:

- підвищена нервозність,
- наявність істеричних реакцій,
- непритомності,
- афекти,
- головні болі,
- безсоння.

Як подолати стрес під час повітряної тривоги

Зосереджуйся на тому, що можеш контролювати. Ми не здатні змінити хід бомбардування, проте можемо думати про те, що зробити “тут і зараз”. Так ти відволічешся від страху та паніки.

Мрій. Психологи під час Другої світової війни виявили, що дуже корисно планувати справи, які людина хоче зробити одразу після перемоги. Подумай, що ти робитимеш після вигнання окупантів з України. Головне — не концентруйся на своєму страху.

Контактуй з іншими людьми. Так ти допоможеш і собі, й іншим. Згадай колективні ігри та запропонуй разом провести час. А якщо не хочеш ні з ким спілкуватись, то встанови на телефон додатки з активностями для одного гравця, наприклад, кросворди або тетріс.

Пий воду в достатній кількості. Потрібно розуміти, наскільки небезпечне зневоднення та як мозок реагує на нестачу води в організмі.

“заземліться”; станьте або сядьте на підлогу, відчуйте, як ви торкаєтесь поверхні, відчуйте вагу власного тіла та повільно дихайте

5 - 4 - 3 - 2 - 1

Техніка заземлення

Заспокійлива техніка, яка зміцнює зв'язок із реальністю, застосовуючи 5 чуттів

5 речей, які можна побачити

4 речі, яких можна торкнутися

3

речі, які можна почути

2

речі, які можна понюхати

1

річ, яку можна спробувати на смак

Роль психолога

Існує кілька підходів до подолання стресу.

Проблемно-орієнтований підхід, спрямований на раціональний аналіз проблеми, пов'язаний зі створенням і виконанням плану розв'язання стресової ситуації. Він проявляється в таких формах поведінки: самостійний аналіз проблеми, звернення за допомогою до інших, пошук додаткової інформації.

Особистісно-орієнтовний підхід є наслідком емоційного реагування на ситуацію. Він не супроводжується конкретними діями та проявляється у спробі не думати про проблему взагалі, у залученні інших до своїх переживань, у бажанні забути у сні, „розчинити” негаразди в алкоголі чи компенсувати негативні емоції надмірним споживанням страв. Ці форми поведінки характеризуються наївною, інфантильною оцінкою того, що відбувається.

Когнітивний підхід припускає, що подолання досягається завдяки реалістичній оцінці ситуації та використанню особистого досвіду.

Чи є якась червона лінія, яка дозволить людині зрозуміти, що вже варто звернутися по допомогу?

Норма — це коли людина відчула емоцію і випустила.

Наприклад, коли їй радісно, вона посміялася, пораділа і зберігає функціональність, тобто може займатися простими речами. Якщо людина пів дня має неконтрольований сміх чи сльози і нічого не може робити — це і є червона лінія. Тобто функціональність є тим лакмусом, який показує, чи може людина дати собі раду самостійно, чи варто шукати допомоги.

Будь-яка психотравматична подія викликає стрес. Людина починає підлаштовуватися під нові умови і приблизно за місяць звикає. Адаптація є нормальною для будь-якої людини. Якщо відбувається дезадаптація, тобто людина не може прийняти ситуацію, що склалася, вона потребує кваліфікованої психіатричної допомоги.

Дякую за увагу!

